

LUND UNIVERSITY

Remissyttrande: Deltagande med väpnad styrka i utbildning utomlands (SOU 2015:1)

Gunneflo, Markus

2015

Document Version: Förlagets slutgiltiga version

Link to publication

Citation for published version (APA): Gunneflo, M. (2015). Remissyttrande: Deltagande med väpnad styrka i utbildning utomlands (SOU 2015:1).

Total number of authors: 1

Creative Commons License: Ospecificerad

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights. • Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study

- or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
  You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: https://creativecommons.org/licenses/

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117 221 00 Lund +46 46-222 00 00

YTTRANDE

2015-06-12

Dnr V 2015/470

LUNDS UNIVERSITET Juridiska fakulteten

Juridiska fakultetsstyrelsen Postdoktor Markus Gunneflo

Remiss: Deltagande med väpnad styrka i utbildning utomlands (SOU 2015:1)

Fö2015/87/RS

Juridiska fakultetsstyrelsen, som beretts att yttra sig över rubricerade remiss, får härmed avge följande yttrande, som utarbetats av postdoktor Markus Gunneflo.

Kärnfrågan i utredningen rör gränserna för regeringens befogenhet att sända väpnad styrka utomlands för att delta i utbildning inom ramen för internationellt samarbete. Regeringsformen 15 kap. 16§ uppställer kravet att ett regeringsbeslut om sändande av styrkor till andra länder bemyndigas genom beslut i riskdagen.

Lag (1994:588) om utbildning för fredsfrämjande verksamhet utgör sådant bemyndigande. Utredningen föreslår att begränsningen till utbildning för *fredsfrämjande verksamhet* tas bort och att regeringen således utan några begränsningar tillåts sända väpnad styrka utomlands i övningssyfte.

Behovet av en lagändring anges vara intresset av att delta i främst Nato-övningar som inte är fredsfrämjande till sitt syfte eller övningsupplägg utan avser operationer enligt artikel 5 i Natos stadga dvs. stadgandet om ömsesidigt självförsvar. Utredningen hänvisar till försvarsberedningens och försvarsmaktens analyser samt ett, såvitt utredningen förstår, brett politiskt samförstånd kring behovet av att Sverige deltar i denna typ av övningar. Som skäl till varför inte medgivande i särskilt fall kan sökas för övningar som går utöver fredsfrämjande verksamhet anges det arbete i form av propositionsskrivande och tidsåtgång som blir följden av att söka riksdagens godkännande, särskilt som ett svenskt deltagande i en internationell övning ibland kan kräva ett snabbt beslut.

Regeringens bemyndigande att besluta om deltagande i utbildning inom ramen för internationellt samarbete har tidigare varit föremål för lagändring. Då ersattes uttrycket *fredsbevarande* med *fredsfrämjande*; ett vidare begrepp som innefattar såväl fredsbevarande som fredsframtvingande insatser. Den nu aktuella utredningens förslag innebär ytterligare förskjutning åt regeringsmakten i detta hänseende.

Lejonparten av utredningen består av en förklaring av ändamålsenligheten av denna förskjutning i förhållande till den försvars- och säkerhetspolitiska utvecklingen. En analys av förslaget ur konstitutionellrättsligt perspektiv saknas.

Utredningen talar i svepande termer om "en rimlig utgångspunkt", nämligen att "regeringen i Sverige, som ju på samma sätt som i andra demokratiska stater är verkställare av landets säkerhets-, försvars- och utrikespolitik, bör ha förtroendet att avgöra med vilka länder och i vilka områden svenska styrkor ska öva" (s. 82). Även om denna utgångspunkt får stöd i utredningens internationella jämförelse är det viktigt att påpeka att Regeringsformens femtonde kapitel präglas av en tämligen noggrant utmejslad balans mellan riksdagens och regeringens beslutsmakt. Att utsträcka regeringens kompetens med hänvisning till försvars- och säkerhetspolitisk ändamålsenlighet samt med behovet av att fatta snabba beslut, utan att en analys företas av konsekvenserna för denna maktdelning, är inte tillfredställande. I avvaktan på en sådan analys är nuvarande rättsläge – där riksdagen säkerställs en roll vad gäller beslut om övningar som går utöver fredsfrämjande verksamhet – att föredra.

Enligt delegation

Markus Gunneflo